

Κυριακή των 318 Πατέρων Α' Οικουμενικής Συνόδου (Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 29 Μαΐου, 2020

«Αύτά εἶπεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐσῆκωσε τοὺς ὄφθαλμούς του εἰς τὸν οὐρανόν καὶ εἶπε. Πάτερ, ἥλθεν ἡ ὥρα, δόξασε τὸν Υἱόν σου, διὰ νά σέ δοξάσῃ καὶ ὁ Υἱός σου».

1. «Αύτός πού ἐφαρμόζει τάς ἐντολάς σου καὶ τάς διδάσκει», λέγει, «αύτός θά ὀνομασθῇ μέγας εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. 5, 19). Καί πολύ εὔλογα· διότι τό νά φιλοσοφῇ κανείς μέ λόγια εῖναι εὔκολον, ἐνῷ τό νά παρουσιάζῃ μέ ἔργα αὐτά πού λέγει, εῖναι γνώρισμα ἀνθρώπου γενναίου καὶ μεγάλου. Διά τοῦτο καὶ ὁ Χριστός, ὅμιλῶν περί ἀνεξικακίας, ἀναφέρει τὸν ἐαυτόν του, προτρέπων ἀπό αὐτόν νά λαμβάνωμεν τά παραδείγματα. Διά τοῦτο καὶ μετά ἀπό αὐτήν τὴν παραίνεσιν, ἔρχεται εἰς τὴν προσευχήν, διδάσκων ἡμᾶς κατά τάς δοκιμασίας, ἀφήνοντες κατά μέρος ὅλα, νά καταφεύγωμεν εἰς τὸν Θεόν. Ἐπειδή δηλαδή εἶπεν, «Εἰς τὸν κόσμον θά ἔχετε θλῖψιν» (Ἰω. 16, 33), καὶ ἐνέβαλεν ἀνησυχίαν εἰς τάς ψυχάς των, μέ τὴν προσευχήν ἀνιστᾶ πάλιν τό φρόνημά των· διότι μέχρι τότε τόν ἐπρόσεχαν ὡσάν ἄνθρωπον. Καί δι' ἐκείνους κάμνει τά ἴδια, ὅπως ἀκριβῶς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Λαζάρου, καὶ λέγει τὴν αἵτιαν, ὅτι δηλαδή «Τό εἶπα διά τό παρενρισκόμενον πλῆθος, διά νά πιστεύσουν ὅτι σύ μέ ἀπέστειλες» (Ἰω. 11,42).

Ναί, λέγει· ἀλλά διά μέν τούς Ίουδαίους ἐγίνοντο αὐτά πολύ εὔλογα, διά ποῖον λόγον ὅμως ἐγίνοντο καὶ διά τούς Μαθητάς; Καί διά τούς Μαθητάς ἐγίνοντο κατά πολύ φυσικόν λόγον· διότι αὐτοί, πού μετά ἀπό τόσα ἔλεγον, «Τώρα γνωρίζομεν ὅτι ὅλα τά γνωρίζεις» (Ἰω. 16, 30), ἔχρειάζοντο περισσότερον ἀπό ὅλους τὴν ἐπιβεβαίωσιν. Ἄλλωστε δέ οὕτε προσευχήν ὀνομάζει ὁ εὐαγγελιστής τό πρᾶγμα, ἀλλά τί λέγει; «Ἐσῆκωσε τούς ὄφθαλμούς του εἰς τὸν οὐρανόν», καὶ ἀποκαλεῖ αὐτό μᾶλλον συνομιλίαν μέ τόν Πατέρα. Ἐάν δέ εἰς ἄλλην περίπτωσιν τὴν ὀνομάζῃ προσευχήν, καὶ δείχνει αὐτόν ἄλλοτε μέν νά γονατίζῃ, ἄλλοτε δέ νά ὑψώνῃ τούς ὄφθαλμούς εἰς τὸν οὐρανόν, μή θορυβηθῆς· μέ αὐτά διδασκόμεθα τό ἀκατάπαυστον τῆς προσευχῆς, ὥστε καὶ ὅταν ἰστάμεθα νά βλέπωμεν ὅχι μόνον μέ τούς ὄφθαλμούς τῆς σαρκός, ἀλλά καὶ τῆς διανοίας, καί διά νά γονατίζωμεν συντρίβοντες ἔτσι τή καρδίαν μας· διότι ἥλθεν ὁ Χριστός, ὅχι μόνον διά νά μᾶς δείξῃ τόν ἐαυτόν Του, ἀλλά καὶ νά μᾶς διδάξῃ τὴν ἀνεκδιήγητον ἀρετήν. Αὐτός δέ πού διδάσκει πρέπει νά διδάσκῃ ὅχι μόνον μέ λόγια, ἀλλά καὶ μέ τά ἔργα. Ἄς ἀκούσωμεν λοιπόν τί λέγει ἐδῶ. «Πάτερ, ἥλθε ἡ ὥρα, δόξασε τὸν Υἱόν σου, διά νά σέ δοξάσῃ καὶ ὁ Υἱός σου».

Πάλιν μᾶς δείχνει ότι δέν ἔρχεται εἰς τόν Σταυρόν χωρίς τήν θέλησίν Του. Διότι πῶς δέν θά ἥρχετο μέ τήν θέλησίν του αὐτός πού καί εὔχεται αὐτό νά συμβῇ καί δόξαν ὄνομάζει τό πρᾶγμα, ὅχι μόνον αὐτοῦ πού θά ἐσταυρώνετο, ἀλλά καί τοῦ Πατρός; Καί πράγματι ἔτσι ἔγινε· καθ' ὅσον δέν ἐδοξάσθη μόνον ὁ Υἱός, ἀλλά καί ὁ Πατήρ· διότι πρίν ἀπό τόν σταυρόν οὔτε οἱ Ἰουδαῖοι τόν ἐγνώριζον (διότι λέγει «Ο Ἰσραὴλ δέν μέ ἐγνώρισεν» (Ησ. 1, 3), μετά ὅμως τόν Σταυρόν ὅλη ἡ οἰκουμένη ἔτρεξε κοντά Του. "Ἐπειτα λέγει καί τόν τρόπον τῆς δόξης, καί πῶς θά τόν δοξάσῃ. «Σύμφωνα μέ τήν ἔξουσίαν πού τοῦ ἔδωσες ἐπί ὅλων τόν ἀνθρώπων, ὥστε νά μή χαθῇ κανείς ἀπό αὐτούς πού τοῦ ἔδωσες». Διότι τό νά εὐεργετῇ πάντοτε, ἀποτελεῖ δόξαν διά τόν Θεόν. **Τί σημαίνει δέ «Καθώς ἔδωκας αὐτῷ ἔξουσίαν πάσης σαρκός»;** Κατ' ἀρχήν δείχνει ότι τό κήρυγμά του δέν περιορίζεται μόνον μεταξύ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ἐπεκτείνεται καί εἰς ὅλην τήν οἰκουμένην καί προετοιμάζει τήν κλῆσιν τῶν ἑθνικῶν. Ἐπειδή δηλαδή εἶπεν, «Μή πηγαίνετε πρός τούς ἑθνικούς» (Ματθ. 10, 5), πρόκειται εἰς τήν συνέχειαν νά εἰπῃ, «Πηγαίνετε καί κάμετε μαθητάς μου ὅλα τά ἑθνη» (Ματθ. 28, 19), δείχνει, ότι καί ὁ Πατήρ τό θέλει αὐτό· καθ' ὅσον αὐτό ἐσκανδάλιζε πάρα πολύ τούς Ἰουδαίους, ἀλλά καί τούς μαθητάς· διότι οὔτε μετά ἀπό αὐτά ἡνείχοντο εὔκολα νά ἐπικοινωνοῦν μέ τούς ἑθνικούς, μέχρι ότου ἔλαβον τήν διδασκαλίαν τοῦ Πνεύματος· καθ' ὅσον δέν ἐγίνετο αὐτό μικρόν σκάνδαλον εἰς τούς Ἰουδαίους. Μετά λοιπόν τήν τόσον μεγάλην ἐπίδειξιν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ἐλθών ὁ Πέτρος εἰς τά Ἱεροσόλυμα, μόλις κατώρθωσε νά διαφύγῃ τάς κατηγορίας, όταν ἀνέφερε τά σχετικά μέ τήν σινδόνα (Πράξ. κεφ. 11). Τί σημαίνει δέ, «Ἐδωκας αὐτῷ ἔξουσίαν πάσης σαρκός»; Πότε λοιπόν, θά ἐρωτήσωμεν τούς αἵρετικούς, ἔλαβεν αὐτήν τήν ἔξουσίαν; πρίν πλάσῃ αὐτούς ἡ ἀφοῦ τούς ἔπλασεν; Διότι ὁ Ἰδιος ὁ Κύριος λέγει μετά τήν Σταύρωσιν καί τήν Ανάστασιν. Τότε δηλαδή λέγει.«Μοῦ ἐδόθη κάθε ἔξουσία» (Ματθ. 28, 18), «πηγαίνετε καί κάμετε μαθητάς μου ὅλα τά ἑθνη» (Ματθ. 28, 19).

Τί λοιπόν; δέν εἶχεν ἔξουσίαν ἐπί τῶν ἰδικῶν του ἔργων, ἀλλ' ἔδωσε μέν ἔξουσίαν εἰς αὐτούς, ὁ Ἰδιος δέ μετά τό γεγονός αὐτό δέν εἶχεν ἔξουσίαν ἐπ' αὐτῶν; (Καί ὅμως φαίνεται ὅλα αὐτός νά τά κάμνη καί κατά τήν παλαιάν ἐποχήν, ἄλλους μέν τιμωρῶν ἐπειδή ἡμάρτανον, ἄλλους ἐπιστρέφοντας νά τούς διορθώνῃ· διότι λέγει· «δέν θά κρύψω ἀπό τόν νιόν μου Ἀβραάμ, αὐτό πού πρόκειται νά κάμω» (Γεν. 18, 17), ἄλλους δέ ἐκτελοῦντας τάς ἐντολάς του νά τούς τιμᾶ)· ἐπειτα, τότε μέν εἶχεν ἔξουσίαν, μετά δέ τήν ἔχασε καί πάλιν τήν ξαναέλαβεν; Καί ποῖος δαίμων θά ἦτο δυνατόν νά εἰπῃ αὐτά; Έάν δέ εἴναι ἡ Ἰδια ἔξουσία καί τότε καί τώρα (διότι λέγει. «Ὄπως ἀκριβῶς ὁ Πατήρ ἀνιστᾶ τούς νεκρούς καί τούς ζωοποιεῖ, ἔτσι καί ὁ Υἱός του ζωοποιεῖ ὅποιους θέλει» (Ιω. 5, 21). **τί σημαίνει αὐτό πού ἐλέχθη;** Ἐπρόκειτο νά στείλῃ αὐτούς εἰς τά ἑθνη· διά νά μή νομίσουν λοιπόν αὐτό ὡς καινοτομίαν ἐπειδή ἔλεγε. «Δέν ἀπεστάλην δι' ἄλλο τίποτε, παρά διά τά χαμένα πρόβατα τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ» (Ματθ. 5, 24), δείχνει ότι αὐτό εἴναι ἐπιθυμητόν καί εἰς τόν Πατέρα. Έάν δέ τό λέγη αὐτό μέ πολύ ταπεινά λόγια, δέν εἴναι καθόλου ἀξιοθαύμαστον· διότι ἔτσι καί ἐκείνους ἐπαίδευε τότε καί τούς μετά ταῦτα, καί, ὅπως προανέφερα, πάντοτε μέ τήν ὑπερβολικήν χρῆσιν ταπεινῶν ἐκφράσεων ἐπειθε πάρα πολύ ότι τά λόγια Του αὐτά

έλεγοντο ἀπό συγκατάβασιν.

2. Τί σημαίνει δέ «πάσης σαρκός»; Διότι, βέβαια, δέν ἐπίστευσαν ὅλοι. Καί ὅμως, ὅσον ἔξηρτάτο ἀπό Αὐτόν, ὅλοι ἐπίστευσαν· ἂν δέ δέν ἐπρόσεχαν εἰς τά λεγόμενά Του, ἡ κατηγορία δέν ἀνήκει εἰς τόν διδάσκαλον, ἀλλ ἐις ἐκείνους πού δέν ἐδέχθησαν τά λόγια του. «Ωστε νά δώσῃ ζωήν αἰώνιον εἰς τόν καθένα ἀπό ἐκείνους πού τοῦ ἔδωσες». Ἐάν δέ καί ἐδῶ ὄμιλῇ ἀνθρωπινώτερα, μή θαυμάσῃς· διότι τό κάμνει αὐτό καί διά τούς λόγους πού ἔχομεν εἰπεῖ, καί διότι ἀποφεύγει πάντοτε ὁ Ἰδιος νά λέγῃ κάτι τό σπουδαῖον διά τόν ἐαυτόν Του, ἐπειδή αὐτό θά προσέκρουεν εἰς τήν σκέψιν τῶν ἀκροατῶν του, ἀφοῦ εἰς τήν ἀρχήν δέν ἐφαντάζοντο τίποτε τό ὑψηλόν περί αὐτοῦ. Ὁ Ἰωάννης λοιπόν, ὅταν ὄμιλῇ ἀπό μόνος του, δέν κάμνει τό ἴδιον, ἀλλά ἐκφράζεται κατά ὑψηλότερον τρόπον, λέγων τά ἔξῆς. «Ολα δι' αὐτοῦ ἔγιναν, καί τίποτε δέν ἔγινε χωρίς αὐτόν» (Ιω. 1, 3), καί ὅτι «ἡτο ζωή» (Ιω. 1, 4), καί ὅτι «ἡτο φῶς» (Ιω. 1, 9), καί ὅτι «ἡλθεν εἰς τούς ἰδικούς του» (Ιω. 1, 11)· ὅχι ὅτι δέν θά εἶχεν ἔξουσίαν, ἔάν δέν ἐλάμβανεν, ἀλλ ὅτι καί εἰς ἄλλους ἔδωσεν «ἔξουσίαν νά γίνονταν τέκνα τοῦ Θεοῦ» (Ιω. 1, 12). Καί ὁ Παῦλος ὄμοιώς τόν ὄνομάζει ἵσον μέ τόν Θεόν (Φιλιπ. 2, 6). Αὐτός ὅμως παρακαλεῖ τόν Πατέρα ἀνθρωπινώτερον, λέγων τά ἔξῆς. «Διά νά δώσω ζωήν αἰώνιον εἰς τόν καθένα πού μοῦ ἔδωσες. Αὐτή δέ εἶναι ἡ αἰώνιος ζωή, τό νά γνωρίσουν ἐσένα ώς τόν μόνον ἀληθινόν Θεόν καθώς καί τόν Ἰησοῦν Χριστόν πού ἔστειλες εἰς τόν κόσμον». Τό «Μόνον ἀληθινόν Θεόν» τό λέγει πρός διάκρισιν ἀπό τούς μή πραγματικούς Θεούς· καθ' ὅσον ἐπρόκειτο νά στείλη αὐτούς εἰς τά ἔθνη. Ἐάν ὅμως δέν τό δεχθοῦν μέ αὐτό καί μόνον ἀρνοῦνται τόν Υἱόν ώς ἀληθινόν Θεόν, προχωροῦντες δέ ἔτσι θ' ἀρνηθοῦν καί ὅτι εἶναι Θεός· καθ ὅσον λέγει. «Δέν ζητεῖτε τήν τιμήν πού προέρχεται ἀπό τόν μόνον Θεόν» (Ιω. 5, 44).

Τί λοιπόν; Δέν εἶναι ὁ Υἱός Θεός; Ἐάν δέ ὁ Υἱός εἶναι Θεός καί ὄνομάζεται μόνος τοῦ Πατρός, εἶναι φανερόν ὅτι εἶναι καί ἀληθινός καί ὄνομάζεται μόνος ἀληθινός. Τί δέ; ὅταν ὁ Παῦλος λέγη, «Ἡ μόνος ἔγω καί ὁ Βαρνάβας;» (Α΄ Κορ. 14, 6), ἄρα γε ἀρνεῖται τόν Βαρνάβαν; Καθόλου· διότι τό «μόνος» χρησιμοποιεῖται πρός διάκρισιν ἀπό ἄλλους. Ἐάν δέ δέν εἶναι ἀληθινός Θεός, πῶς εἶναι ἀλήθεια; (Ιω. 14,6) διότι ἡ ἀλήθεια δέν διαφέρει τοῦ ἀληθινοῦ. Τί θά εἰπούμεν ὅτι δέν εἶναι κάν ἀνθρωπος; Κατά τόν ἴδιον τρόπον, ἔάν ὁ Υἱός δέν εἶναι ἀληθινός Θεός πῶς εἶναι Θεός;**πῶς ἐμᾶς μᾶς κάμνει Θεούς καί υἱούς, χωρίς νά εἶναι ἀληθής;** Ἀλλά δι' αὐτά ἐλέγχησαν εἰς ἐσᾶς λεπτομερέστερον εἰς ἄλλους λόγους, διά τοῦτο ἃς προχωρήσωμεν εἰς τήν συνέχειαν. «Ἐγώ σέ δόξασα ἐπάνω εἰς τήν γῆν». Καλῶς εἴπειν, «Ἐπί τῆς γῆς»· διότι εἰς τόν οὐρανόν εἶχε δοξασθῆ, ἔχων καί εἰς τήν φύσιν Του τήν δόξαν καί προσκυνούμενος ὑπό τῶν Αγγέλων. Δέν ὄμιλεῖ λοιπόν δι' ἐκείνην τήν δόξαν, πού εἶναι συνηνωμένη μέ τήν ούσιαν Του (διότι ἐκείνην τήν δόξαν, καί ἂν ἀκόμη κανείς δέν τόν δοξάσῃ, ἔξακολουθεῖ νά τήν ἔχει πλήρη), ἀλλ ὄμιλεῖ δι' αὐτήν πού προέρχεται ἀπό τήν λατρείαν τῶν ἀνθρώπων. «Ωστε λοιπόν τό «δόξασόν με» ἔχει αὐτήν τήν σημασίαν.

Καί διά νά μάθης ὅτι αύτόν τού τρόπου τῆς δόξης ἐννοεῖ, ἀκουσε τά ἐν συνεχείᾳ. «Τό ἔργον τό ἐτελείωσα πού μοῦ ἔδωσες νά κάνω»· μολονότι βέβαια ἀκόμη τό ἔργον του εύρισκετο εἰς τήν ἀρχήν, μᾶλλον δέ οὔτε εἰς τήν ἀρχήν. Πῶς λοιπόν λέγει, «ἐτελείωσα»; "Ἡ ἐννοεῖ ὅτι ἔκαμα ὅ, τι ἔξηρτάτο ἀπό ἐμένα, ᾧ ὄνομάζει ως νά ἔγινεν ἐκεῖνο πού ἐπρόκειτο νά γίνη ᾧ αύτό πού κυρίως ἡμποροῦμεν νά εἰποῦμεν, ὅτι τό πᾶν ᾧτο πλέον τετελεσμένον, ἐφ' ὅσον εἶχε τοποθετηθῆ ᾧ ρίζα τῶν ἀγαθῶν, ἀπό τήν ὥποιάν ὁπωσδήποτε κατ' ἀνάγκην ἐπρόκειτο νά προέλθουν οἱ καρποί καί ὅτι θά ᾧτο παρών καί συνηνωμένος μέ ἐκείνους πού θά ἡρχοντο εἰς τό μέλλον. Διά τοῦτο πάλιν λέγει μέ τρόπον συγκαταβατικόν. «Αύτό πού μοῦ ἔδωσες». Διότι, ἐάν βέβαια ἐπερίμενε νά ἀκούσῃ καί νά μάθη, θά ἀπεῖχον αὐτά πολύ ἀπό τήν δόξαν του· τό ὅτι λοιπόν αύτό τό ἔκαμε μέ τήν θέλησίν Του εἶναι φανερόν ἀπό πολλά. Ὁπως, δταν λέγη ὁ Παῦλος ὅτι «τόσον πολύ μᾶς ἡγάπησεν, ὥστε νά παραδώσῃ τόν ἐαυτόν του πρός χάριν μας» (Ἐφ. 5, 2), καί «ἔταπείνωσε τόν ἐαυτόν του, λαβών μορφήν δούλου» (Φιλιπ. 2, 7), καί πάλιν· «Ὥπως ἀκριβῶς μέ ἡγάπησεν ὁ Πατήρ μου καί ἐγώ ἡγάπησα ἐσάς» (Ἰω. 5, 9). «Δόξασέ με, Πάτερ, μέ τήν δόξαν ἐκείνην πού εἶχα πρίν ἀκόμη ὁ κόσμος ἔλθη εἰς τήν ὑπαρξίν». Καί **ποῦ εἶναι ἐκείνη ᾧ δόξα;** Ἐστω λοιπόν ὅτι πλησίον τῶν ἀνθρώπων πολύ εὔλογα ᾧτο χωρίς δόξαν ἐξ αἰτίας τῆς ἐνδυμασίας Του, πῶς ζητεῖ νά δοξασθῇ πλησίον τοῦ Θεοῦ; **Τί λοιπόν ἐννοεῖ ἔδω;** Ἐδῶ ὁ λόγος γίνεται περί τοῦ ἔργου τῆς θείας οἰκονομίας· διότι ἀκόμη δέν εἶχε δοξασθῆ ᾧ ἀνθρωπίνη φύσις του οὔτε εἶχεν ἀπολαύσει ἀφθαρσίας, οὔτε εἶχε λάβει μέρος εἰς τόν βασιλικόν θρόνον. Διά τοῦτο δέν εἶπεν, «Ἐπί τῆς γῆς», ἀλλά «πλησίον σου».

3. Αύτήν τήν δόξαν θά ἀπολαύσωμεν καί ἡμεῖς κατά τό ἰδικόν μας μέτρον, ἐάν εἴμεθα προσεκτικοί. Διά τοῦτο καί ὁ Παῦλος λέγει. «Ἐάν βέβαια πάσχωμεν μαζί του, διά νά δοξασθῶμεν μαζί του» (Ρωμ. 8, 17). Ἐπομένως εἶναι ἄξιοι μυρίων δακρύων ἐκεῖνοι πού, ἀν καί ὑπάρχει ἔμπροσθέν των τόση δόξα, ἐξ αἰτίας τῆς ὀκυηρίας των καί τῆς ἀδιαφορίας των προκαλοῦν κακά εἰς τόν ἐαυτόν των, καί, ἐάν δέν ὑπῆρχε γέεννα, θά ᾧσαν ἀθλιώτεροι ἀπό ὄλους, καθ ὅσον, ἐνῷ ἡμποροῦν νά βασιλεύσουν καί νά δοξασθοῦν μαζί μέ τόν Υἱόν τοῦ Θεοῦ, ἀποστεροῦν τόν ἐαυτόν των ἀπό τόσα ἀγαθά· διότι, ἐάν ἔχρειάζετο νά κατασφαγοῦν, ἐάν ἔχρειάζετο νά ὑποστοῦν μυρίους θανάτους, ἐάν ἔχρειάζετο νά παραδώσουν ἀπείρους ψυχάς καί τόσα ἄλλα σώματα καθημερινῶς, δέν ἔπρεπε νά ὑποστοῦν ὅλα αὐτά χάριν τῆς τόσου μεγάλης δόξης; Τώρα ὅμως οὔτε τά χρήματα περιφρονοῦμεν, τά ὥποια ἀργότερον θά τά ἀποχωρισθοῦμεν καί χωρίς νά τό θέλωμεν· δέν περιφρονοῦμεν τά χρήματα, πού μᾶς περιβάλλουν μέ ἀμέρτητα κακά, καί πού μένουν ἔδω καί δέν εἶναι ἰδικά μας (διότι διαχειριζόμεθα ἐκεῖνα πού δέν εἶναι ἰδικά μας καί ἀν ἀκόμη τά ἔχωμεν ἀπό πατρικήν κληρονομίαν)· **ὅταν ὅμως καί γέεννα ὑπάρχῃ καί σκώληξ αἰώνιος καί ἄσβεστον πῦρ καί τρυγμός τῶν ὀδόντων, εἰπέ μου, πῶς θά τά ὑποφέρωμεν αύτά;**

Μέχρι πότε θά εἴμεθα ἀπρόσεκτοι καί θά δαπανῶμεν τό πᾶν εἰς καθημερινάς διαμάχας καί φιλονεικίας καί λόγους ἀνωφελεῖς, τρέφοντες

τήν γῆν, παχαίνοντας τό σῶμα, καί ἀδιαφοροῦντες διά τήν ψυχήν, διά μέν τά ἀναγκαῖα μή κάμνοντες κανένα λόγον, διά δέ τά περιττά καί ἀνώφελα δεικνύοντες πολλήν φροντίδα; Καί οἴκοδομούμεν μέν λαμπρούς τάφους καί ἀγοράζομεν πολυτελεῖς οἰκίας καί ἀκολουθούμεθα ἀπό ἀγέλας παντός εῖδους ὑπηρετῶν καί ἐπινοοῦμεν διαφόρους οἰκονόμους, ἀγρῶν, οἰκιῶν, διαχειριστάς χρημάτων καί καθιστῶντες ἄρχοντες ἀρχόντων, διά δέ τήν ψυχήν μας πού ἔχει μείνει τελείως ἔρημη δέν δείχνομεν καμμίαν φροντίδα. Καί ποϊο θά εἶναι τό τέλος αὐτῶν; δέν γεμίζομεν μίαν γαστέρα; Δέν ἐνδύομεν ἔνα σῶμα; διατί τόσος πολύς θόρυβος δι' αὐτά τά πράγματα; Διατί τέλος πάντων ὅλα αὐτά καί διατί τήν ψυχήν πού ἐλάβομεν τήν κατασφαγιάζομεν, τήν κατασπαράσσομεν μέ αὐτοῦ τοῦ εῖδους τάς φροντίδας, ἐπινοοῦντες φοβεράν δουλείαν διά τούς ἐαυτούς μας; Διότι ἐκεῖνος πού ἔχει ἀνάγκην ἀπό πολλά, εἶναι δοῦλος πολλῶν, καί ἂν ἀκόμη φαίνεται ὅτι εἶναι κυρίαρχος αὐτῶν. Διότι καί τῶν ὑπηρετῶν δοῦλος εἶναι ὁ κύριος καί δημιουργεῖ ἄλλον μεγαλύτερον τρόπον ὑπηρεσίας. καί κατ' ἄλλον τρόπον δέ εἶναι δοῦλος, διότι δέν τολμᾶ χωρίς ἐκείνους νά μεταβῇ εἰς τήν ἀγοράν οὔτε εἰς τό λουτρόν, οὔτε εἰς τόν ἀγρόν, ἐνῷ αὐτοὶ πολλές φορές παντοῦ πηγαίνουν χωρίς τόν κύριόν των. Άλλ ὁ θεωρούμενος ὅτι εἶναι κύριος, ἂν δέν εἶναι παρόντες οἱ δοῦλοι, δέν τολμᾶ νά βγῇ ἀπό τήν οἰκίαν, ἀλλά καί ἂν ἀκόμη συμβῇ νά βγῃ μόνος ἀπό τήν οἰκίαν, θεωρεῖ τόν ἐαυτόν του ὅτι εἶναι διά γέλια.

”Ισως μερικοί μᾶς γελοῦν πού λέγομεν αὐτά, ἀλλ ὅμως ἀκριβῶς δι' αὐτό θά ἥσαν ἄξιοι μυρίων δακρύων· διότι διά νά διαπιστώσης ὅτι αὐτό εἶναι δουλεία, θά σέ ἐρωτοῦσα εύχαριστως· ἥθελες νά εἶχεις τήν ἀνάγκην ἐκείνην πού θά ἔθετε τήν τροφήν εἰς τό στόμα σου ἢ θά προσέφερε τό ποτήρι εἰς τά χείλη σου; Δέν θά ἔθεωροῦσες αὐτήν τήν ὑπηρεσίαν ἀξίαν δακρύων; Τί δέ, ἔάν ἐχρειάζεσο μερικούς διά νά σέ βαστάζουν διαρκῶς διά νά βαδίζης, δέν θά ἔθεωροῦσες ἐξ αἵτίας αὐτοῦ τόν ἐαυτόν σου ἐλεεινόν καί ἀθλιώτερον ἀπό ὅλους; Λοιπόν καί τώρα τέτοιαι ἐπρεπε νά εἶναι οἱ διαθέσεις σου· διότι καθόλου δέν διαφέρει, εἴτε νά παθαίνει αὐτά κανείς ἀπό ἄλλογα ζῶα εἴτε ἀπό ἀνθρώπους. Τί δέ, εἰπέ μου, δέν διαφέρουν ως πρός αὐτό οἱ ἄγγελοι ἀπό ἡμᾶς, τό ὅτι δηλαδή δέν ἔχουν τήν ἀνάγκην των ὅσων ἔχομεν ἡμεῖς; Λοιπόν, **ὅσον ὀλιγωτέραν ἔχομεν τήν ἀνάγκην, τόσον περισσότερον πλησιάζομεν πρός ἐκείνους**, ὅσον δέ περισσοτέραν, τόσον περισσότερον καταπίπτομεν εἰς αὐτόν τόν φθαρτόν βίον. Καί διά νά μάθης ὅτι αὐτά ἔχουν ἔτσι, ἐρώτησε τούς γέρους ποῖον βίον μακαρίζουν, ἐκεῖνον πού ἥσαν τότε ὑποδουλωμένοι εἰς αὐτόν ἢ ἐκεῖνον πού εἶναι σήμερα κυρίαρχοι αὐτοῦ; Διότι ἀκριβῶς δι' αὐτό ἀνεφέραμεν ἐκείνους, ἐπειδή ἐκεῖνοι πού εἶναι μεθυσμένοι ἀπό τά τῆς νεότητος οὔτε κάν γνωρίζουν τό ὑπερβολικόν μέγεθος τῆς δουλείας. Τί δέ, αὐτοί πού πάσχουν ἀπό πυρετόν μακαρίζουν τόν ἐαυτόν των, ὅταν αἰσθάνονται μεγάλην δίψαν καί πολλήν πειναν καί ἔχουν ἀνάγκην ἀπό πολλά ἄλλα ἢ ὅταν ἀποκτήσουν τήν ὑγείαν των καί ἀπαλλαγοῦν ἀπό τήν ἐπιθυμίαν; Βλέπεις ὅτι παντοῦ **εἶναι ἐλεεινόν καί ξένον**

**πρός τήν φιλοσοφίαν καί ἐπέκτασις τῆς δουλείας καί τῆς ἐπιθυμίας τό νά
ἔχῃ κανείς ἀνάγκην ἀπό πολλά πράγματα;**

Διατί λοιπόν μέ τήν θέλησίν μας μεγαλώνομεν τήν ἀθλιότητα εἰς τόν ἔαυτόν μας; Διότι εἰπέ μου, ἔαν ἦτο δυνατόν νά κατοικῆς χωρίς στέγην καί τοίχους καί χωρίς νά βλάπτεσαι καθόλου, δέν θά ἐπροτιμοῦσες περισσότερον αύτό; Διά ποῖον λόγον λοιπόν ἐπεκτείνεις τά γνωρίσματα τῆς ἀσθενείας; Δέν μακαρίζομεν δι' αύτό τόν Άδαμ, ἐπειδή δέν εἶχεν ἀνάγκην ἀπό τίποτε, οὔτε ἀπό οἰκήματα, οὔτε ἀπό ἐνδύματα; Ναί, λέγει· ἀλλά τώρα εἴμεθα ὑπό τό κράτος τῆς ἀνάγκης. Διατί λοιπόν αὐξάνομεν τήν ἀνάγκην; Διότι, ἔαν πολλοί περικόπτουν πολλά καί ἀπό τά ἀναγαῖα (ἐννοῶ τούς δούλους, τά οἰκήματα καί τά χρήματα), ποίαν δικαιολογίαν θά ἡμπορούσαμεν νά ἔχωμεν, ὑπερβαίνοντες τήν ἀνάγκην; **Μέ ὅσον περισσότερα περιβάλλεσαι, τόσον περισσότερον δουλικώτερος γίνεσαι· διότι ὅσον περισσότερα χρειάζεσαι, τόσον περισσότερον μειώνεις τήν ἐλευθερίαν σου· καθ ὅσον ἡ μέν πλήρης ἐλευθερία συνίσταται εἰς τό νά μή ἔχωμεν καμμίαν ἀνάγκην, ἐνῷ ἔκεινη πού ἀκολουθεῖ αύτήν συνίσταται εἰς τό νά ἔχωμεν τήν ἀνάγκην ὄλιγων πραγμάτων, τήν ὁποίαν ἔχουν οἱ ἄγγελοι πρό πάντων καί οἱ μιμηταί αύτῶν, ὅμως τό νά τό κατορθώσουν αύτό ἄνθρωποι πού μένουν μέσα εἰς θυητόν σῶμα σκέψου πόσον μεγάλον ἔπαινον ἔχει αύτό τό πρᾶγμα.** Αύτό ἔλεγε καί ὁ Παῦλος γράφων πρός τούς Κορινθίους. «Ἐγώ δέ σᾶς λυποῦμαι» (Α΄ Κορ. 7, 28), καί «Διά νά μή ὑποφέρουν αύτοί εἰς τήν ζωήν» (Αύτόθι). **Διά τοῦτο ὄνομάζονται χρήματα, διά νά τά χρησιμοποιοῦμεν ὅπου χρειάζονται, ὅχι διά νά τά φυλάσσωμεν καί νά τά κρύπτωμεν μέσα εἰς τήν γῆν· διότι αύτό δέν δείχνει ὅτι τά ἀπεκτήσαμεν, ἀλλ ὅτι αύτά ἀπέκτησαν ἡμᾶς· καθ' ὅσον ἔαν πρόκειται αύτό νά σκεπτώμεθα, πῶς αύτά νά τά κάνωμεν πολλά καί ὅχι διά νά τά ἀπολαύσωμεν εἰς τά ἀναγκαῖα πράγματα, ἀνετράπη ἡ τάξις, καί ἔκεινα κατέκησαν ἡμᾶς καί ὅχι ἡμεῖς ἔκεινα.**

Ἄς ἀπαλλαγῶμεν λοιπόν ἀπό αύτήν τήν φοβεράν δουλείαν· καί ἄς γίνωμεν κάποτε ἐλεύθεροι. Διατί ἐπινοοῦμεν διά τούς ἔαυτούς μας ἀπείρους καί διαφόρων εἰδῶν δεσμούς; Δέν σου ἀρκεῖ ὁ δεσμός τῆς φύσεως καί ἡ ἀνάγκη τῆς ζωῆς καί τό πλήθος τῶν ἀπείρων πραγμάτων, ἀλλά πλέκεις καί ἀλλα δίκτυα διά τόν ἔαυτόν σου καί δένεις μέ αύτά τά πόδια σου; Καί πότε θά σκεφθῆς καί θά φροντίσης, διά τόν οὐρανόν καί θά ἡμπορέσης νά ἀνεβῆς πρός τό ὕψος ἔκεινο; Πρέπει λοιπόν νά θελήσῃ κανείς, νά θελήσῃ νά κόψῃ αύτά τά σχοινιά διά νά ἡμπορέσῃ νά φροντίσῃ διά τήν οὐράνιον πόλιν· τόσα πολλά ἀλλα ἐμπόδια ὑπάρχουν, πού διά νά τά νικήσωμεν ὅλα πρέπει νά ἀρκούμεθα εἰς τά ὄλιγα· διότι ἔτσι θά φροντίσωμεν καί διά τήν αἰώνιον ζωήν μέ τήν χάριν καί φιλανθρωπίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς τόν Ὁποῖον ἀνήκει ἡ δόξα εἰς τούς αἰώνας τῶν αἰώνων. Άμήν.

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

(Πηγή: agiaconi.gr)